

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.2.2016 r.
COM(2016) 87 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą

{SWD(2016) 38 final}

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą

1. Kontekst

Nielegalny handel dziką fauną i florą¹ stał się jednym z najbardziej lukratywnych rodzajów przestępczości zorganizowanej na świecie. Trudno określić jego dokładną skalę, ale różne źródła² szacują zyski z tego procederu na kwotę od 8 do 20 mld EUR rocznie. Dotyczy on szerokiej gamy gatunków chronionych, w tym słońi i nosorożców, koralowców, łuskowców, tygrysów i małp człekokształtnych.

Na całym świecie problem staje się coraz poważniejszy...

Od 2007 r. nielegalny handel kością słoniową wzrósł ponad dwukrotnie i jest ponad trzy razy większy niż w 1998 r. Od 2007 do 2013 r. nielegalne polowania na nosorożce w RPA nasiliły się o 7000 %, stając się zagrożeniem dla przetrwania gatunku³. Tylko od listopada 2013 r. do kwietnia 2014 r. w różnych krajach tranzytu i przeznaczenia władze przechwyciły ponad 4 000 ton silnie zagrożonego drzewa różanego, podejrzewając, że zostało nielegalnie wywiezione z Madagaskaru.

UE ma do odegrania ważną rolę w zwalczaniu tego procederu, jako że Europa stanowi obecnie rynek zbytu i węzeł ruchu tranzytowego do innych regionów. Jest również rejonem, z którego pozyskuje się niektóre gatunki do nielegalnego handlu. W ostatnich latach państwa członkowskie zgłaszały w szczególności przechwycenia tranzytowanych kości słoniowej i rogów nosorożców oraz nielegalny przywóz gadów i ptaków egzotycznych. Jednocześnie kilkanaście ton silnie zagrożonych węgorzy z UE sprzedano nielegalnie do Azji.

... nie pozostając bez wpływu na państwo prawa, przestępczość i bezpieczeństwo

Nielegalny handel dziką fauną i florą ma druzgocący wpływ na różnorodność biologiczną, stwarzając niebezpieczeństwo wyginięcia niektórych gatunków. Ponadto zarówno zachęca do praktyk korupcyjnych, jak i jest przez nie umożliwiany, podważając tym samym państwo prawa. Bardzo negatywny wpływ na potencjał rozwoju gospodarczego ma przede wszystkim w niektórych regionach Afryki⁴.

Tym, co skłania przestępców do nielegalnego handlu dziką fauną i florą, jest jego wysoka dochodowość oraz fakt, że w większości państw egzekwowanie prawa w tym zakresie ma niższy priorytet w porównaniu do innych form nielegalnego handlu, związku z czym bardzo ograniczone jest ryzyko wykrycia tego przestępstwa i nałożenia za nie kary. Regularnie notuje się powiązania nielegalnego handlu dziką fauną i florą z innymi formami przestępczości zorganizowanej, takimi jak nielegalny handel narkotykami i bronią palną⁵. Rada Bezpieczeństwa ONZ przyznała, że nielegalny handel dziką fauną i florą w Afryce

¹ Definiowany jako wewnętrzny i międzynarodowy nielegalny handel dziką fauną i florą oraz produktami pochodnymi, obejmujący ściśle powiązane przestępstwa takie jak kłusownictwo.

² <https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2014/May/wildlife-crime-worth-8-10-billion-annually.html>
https://cites.org/eng/international_dimension_of_illegal_wildlife_trade
<http://www.gfintegrity.org/report/briefing-paper-transnational-crime/>

³ Skalę nielegalnego handlu dziką fauną i florą na świecie oraz rolę UE w zakresie tego problemu przedstawiono w sposób bardziej szczegółowy w dokumencie roboczym służb Komisji dołączonym do niniejszego komunikatu (SWD(2016) 38).

⁴ Zob. SWD(2016) 38.

⁵ Zob. SWD(2016) 38.

Środkowej podsyca konflikty oraz zagraża regionalnemu i krajowemu bezpieczeństwu, stanowi bowiem źródło finansowania bojówek⁶.

Podniesienie rangi międzynarodowej...

Gwałtowny wzrost skali i skutków nielegalnego handlu dziką fauną i florą sprawia, że w ostatnich latach poświęca mu się coraz więcej uwagi na międzynarodowym szczeblu politycznym. W lipcu 2015 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło pierwszą rezolucję w tej sprawie, której współwnioskodawcami były wszystkie państwa członkowskie UE⁷. Kwestii tej poświęcono szczególną uwagę również podczas innych ważnych wydarzeń międzynarodowych, takich jak konferencja wysokiego szczebla w Kasane w Botswanie w marcu 2015 r.⁸ i szczyt G-7 w czerwcu 2015 r.⁹ W rezultacie społeczność międzynarodowa, w tym UE i jej państwa członkowskie, podjęła wspólne zobowiązania służące wzmoczeniu działań przeciwko nielegalnemu handlowi.

Liczne środki do walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą podjęto w ramach Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), czyli kluczowego, międzynarodowego traktatu, który reguluje międzynarodowy handel dziką fauną i florą i którego stroną UE stała się w 2015 r. W Stanach Zjednoczonych powołano prezydencką grupę zadaniową i przyjęto krajową strategię przeciw nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą. Kraje kluczowych rynków, takie jak Chiny, wykazują zwiększone zaangażowanie w omawiane kwestie, zwłaszcza przez wzmoczone wysiłki na rzecz egzekwowania prawa, oraz zapowiadają ściślejszą współpracę na tym polu z UE. Unia Afrykańska rozpoczęła realizację strategii w skali całego kontynentu.

... które trzeba przełożyć na działania w terenie

UE podjęła się przewodniej roli w zwalczaniu nielegalnego handlu zasobami naturalnymi przez przyjęcie ambitnych strategii politycznych dotyczących drewna i produktów rybołówstwa. Niniejszy plan działania UE dowodzi, że jest ona gotowa spełnić międzynarodowe oczekiwania i zobowiązania oraz że wyznacza coraz ambitniejsze cele w zakresie działań przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą. Plan ten przyczyni się również do zapewniania, aby znaczne inwestycje w ochronę dzikiej fauny i flory na świecie, podjęte w ostatnich dekadach w ramach unijnego wsparcia na rzecz rozwoju, nie zostały podkopane przez działalność przestępczą.

Niniejszy plan działania stanowi istotny wkład w osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju wytyczonych w programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 uzgodnionym przez szefów państw na szczycie ONZ we wrześniu 2015 r. Cel 15, który odnosi się do różnorodności biologicznej, wyznacza zadanie podjęcia w trybie pilnym działań kładących kres kłusownictwu i nielegalnemu handlowi chronionymi gatunkami flory i fauny

⁶ Rezolucja 2134 (2014) i 2136 (2014); „Sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie sytuacji w Afryce Środkowej i działań Regionalnego Biura Narodów Zjednoczonych ds. Afryki Środkowej” z dnia 30 listopada 2015 r.

⁷ Rezolucja 69/314

⁸ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/417231/kasane-statement-150325.pdf

⁹ https://www.g7germany.de/Content/EN/_Anlagen/G7/2015-06-08-g7-abschluss-eng_en.pdf?_blob=publicationFile&v=3, s. 11.

oraz zmierzania się problemem zarówno popytu, jak i podaży na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory¹⁰.

W swojej rezolucji ze stycznia 2014 r. Parlament Europejski wezwał do opracowania planu działania¹¹. Ideę powstania takiego planu wsparło także wiele państw członkowskich UE, organizacji międzynarodowych, organizacji pozarządowych i zainteresowanych przedsiębiorstw podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami dotyczących podejścia UE do nielegalnego handlu dziką fauną i florą, rozpoczętych przez Komisję Europejską w lutym 2014 r.¹².

UE i jej państwa członkowskie muszą wspólnie zmierzyć się z omawianym problemem. Ogólnounijne przepisy regulujące handel dziką fauną i florą mają zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich od 1983 r.¹³ i zobowiązują je do wdrażania postanowień konwencji CITES. Ponadto w 2007 r. Komisja wydała zalecenie w sprawie egzekwowania stosownego prawa¹⁴.

Sprawozdania¹⁵ wskazują jednak na znaczne różnice w sposobie wdrażania i egzekwowania tych wspólnych regulacji przez państwa członkowskie. Stanowi to znaczące ryzyko; liczne przypadki z ostatnich lat pokazują, że przestępcy mogą w prosty sposób wykorzystywać taki stan rzeczy, odpowiednio zmieniając szlaki handlowe. W różnych sprawozdaniach i podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami wykazano również, że do istotnych przeszkód w skutecznej walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą należy brak świadomości i politycznego zaangażowania.

Wyrażone w formie planu działania, wspólne zobowiązanie UE i jej państw członkowskich do podjęcia szeregu środków, realizacji wspólnych zobowiązań międzynarodowych i uznania na szczeblu politycznym znaczenia rozwiązania tego problemu to droga do zapewnienia bardziej jednolitego stosowania przepisów w całej UE. Pomoże to zwiększyć wiarygodność Unii Europejskiej na świecie, gdy ta żąda od swoich globalnych partnerów podjęcia bardziej zdecydowanych działań przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą.

Podczas wdrażania niniejszego planu działania kluczowe będzie ściśle współdziałanie z zainteresowanymi stronami, w tym organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi sektorami gospodarczymi, w zakresie wielu szczególnych środków, aby maksymalnie wykorzystać dostępną wiedzę i doświadczenie oraz zapewnić maksymalne efekty.

2. Elementy planu działania

Plan działania UE obejmuje szereg środków, które mają być podjęte przez instytucje UE lub państwa członkowskie. Środki te zostały wymienione w załączniku do niniejszego komunikatu.

Ich wsparcie będzie rzecz jasna wymagało wystarczających zasobów finansowych i zasobów ludzkich. Niniejszy plan działania ma być impulsem do lepszego wykorzystania istniejących

¹⁰ Cel 15.7.

¹¹ Por. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2014 (2013/2747 (RSP)).

¹² Zob. COM (2014) 64 i SWD (2014) 347.

¹³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97.

¹⁴ Dz.U. L 159 z 20.6.2007, s. 45–47.

¹⁵ Zob. SWD(2016) 38.

zasobów UE oraz ma stworzyć ramy dla takiego wykorzystania. Przedstawione środki mają głównie na celu poprawę współpracy między zainteresowanymi podmiotami, bardziej efektywne wykorzystanie istniejących narzędzi i strategii politycznych oraz wzmocnienie synergii między nimi, tak aby walka z nielegalnym handlem dziką fauną i florą była skuteczniejsza w całej UE i na świecie.

Środki opracowano w sposób pozwalający na zmierzenie się z tym złożonym problemem holistycznie przez zaangażowanie wszystkich istotnych organizacji oraz oparto o trzy priorytety:

- 1) zapobieganie nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz przeciwdziałanie jego podstawowym przyczynom,
- 2) skuteczniejsze wdrażanie i egzekwowanie obowiązujących przepisów oraz walka ze zorganizowaną przestępczością związaną z dziką fauną i florą,
- 3) rozwój globalnego partnerstwa z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w działaniu przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą.

Cele i związane z nimi działania w ramach każdego priorytetu przedstawiono w tabeli w załączniku.

Priorytet 1: zapobieganie nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz przeciwdziałanie jego podstawowym przyczynom

Zostaną podjęte wysiłki mające na celu **ograniczenie popytu i podaży** na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory zarówno w UE, jak i na świecie, przy pomocy istniejących, wielostronnych (CITES) i wewnątrzunijnych narzędzi, wspierania konkretnych kampanii oraz dalszego ograniczania handlu kością słoniową wewnątrz UE i z jej obszaru (cel 1.1 – zob. tabela w załączniku). Jednym z ważnych sposobów przeciwdziałania podstawowym przyczynom nielegalnego handlu dziką fauną i florą jest zadbanie, by **społeczności wiejskie** w krajach pochodzenia bardziej angażowały się w ochronę dzikiej fauny i flory oraz odnosiły z tego większe korzyści (cel 1.2).

Kolejnym obszarem wymagającym uwagi jest prężniejsza współpraca z odpowiednimi **sektorami gospodarczymi**, poczynając od tych aktywnie uczestniczących w handlu dziką fauną i florą bądź korzystających z produktów z dzikiej fauny i flory, a kończąc na tych, które świadczą usługi na rzecz takiego handlu. Odzwierciedla to zobowiązanie UE do odpowiedzialnego zarządzania globalnymi łańcuchami dostaw¹⁶ (cel 1.3). Wreszcie podjęte zostaną wielostronne i dwustronne środki do walki z **korupcją**, która stanowi zasadniczy czynnik umożliwiający nielegalny handel dziką fauną i florą we wszystkich częściach systemu egzekwowania prawa (cel. 1.4).

Priorytet 2: skuteczniejsze wdrażanie i egzekwowanie obowiązujących przepisów oraz walka ze zorganizowaną przestępczością związaną z dziką fauną i florą

Mimo że zasadniczo obowiązują odpowiednie międzynarodowe i unijne przepisy dotyczące handlu dziką fauną i florą, liczne badania i sprawozdania wykazują¹⁷ znaczące różnice w ich wdrażaniu i egzekwowaniu. Dotyczy to w szczególności stosunkowo nowego zjawiska, jakim jest zorganizowana przestępczość związana z dziką fauną i florą. Należy przeprowadzić

¹⁶ Zob. COM (2015) 497, Handel z korzyścią dla wszystkich: W kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej.

¹⁷ Zob. SWD(2016) 38.

przegląd niedociągnięć w zakresie wdrażania istniejącego prawa we wszystkich państwach członkowskich i opracować strategie walki z tymi niedociągnięciami, aby zapewnić **spójniejsze egzekwowanie obowiązujących przepisów** w całej UE (cel 2.1).

Wspólne ustalenie priorytetów w zakresie egzekwowania prawa oraz sprawienie, by Europol i Eurojust zapewniały specjalne wsparcie w sprawach transgranicznych pomogą nadać **kontrolom i egzekwowaniu prawa bardziej strategiczny charakter**. Zgodnie z unijną agendą bezpieczeństwa w 2016 r. rozpocznie się przegląd, którego celem będzie sprawdzenie, czy obowiązujące unijne ramy legislacyjne do walki z przestępczością przeciwko środowisku, zwłaszcza tą zorganizowaną, związaną z dziką przyrodą, są adekwatne do potrzeb.

Celem 2.2 jest **zwiększenie zdolności** wszystkich części systemu egzekwowania prawa i sądownictwa do podjęcia skutecznych działań przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą w UE. Wymaga to podjęcia działań na szczeblu krajowym, które poprawią współpracę i koordynację międzyagencyjną oraz komunikację i przepływ danych przez wymianę najlepszych praktyk na poziomie UE. Należy udoskonalić bazę wiedzy na temat nielegalnego handlu dziką fauną i florą. Kluczowe znaczenie mają też szkolenia.

Skuteczniejsza walka z przestępczością zorganizowaną (cel 2.3) w zakresie nielegalnego handlu dziką fauną i florą wymaga ukierunkowanych działań podnoszących świadomość specjalistów z dziedziny przestępczości zorganizowanej, cyberprzestępczości i prania pieniędzy. Ponadto wszystkie państwa członkowskie muszą zrealizować zobowiązania międzynarodowe, które podjęły w celu zapewnienia, by ich przepisy dotyczące przestępczości zorganizowanej obejmowały nielegalny handel dziką fauną i florą oraz by możliwe było nakładanie odpowiednich kar w tej dziedzinie. Wreszcie należy poprawić **współpracę międzynarodową w zakresie egzekwowania prawa** (cel 2.4) przez uczestnictwo w międzynarodowych operacjach dotyczących egzekwowania prawa, pomoc techniczną i ukierunkowane wsparcie finansowe.

Priorytet 3: rozwój globalnego partnerstwa z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w działaniu przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą

Zostaną podjęte różne środki, aby zwiększyć **finansowanie** wsparcia krajów rozwijających się w ich wysiłkach na rzecz walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą oraz sprawić, by takie wsparcie było skuteczniejsze i wykorzystywane w bardziej strategiczny sposób. Będzie to możliwe dzięki kompleksowej ocenie potrzeb i bardziej efektywnej koordynacji wsparcia z innymi darczyńcami (cel 3.1). W celu ożywienia globalnego partnerstwa przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą należy skuteczniej wykorzystywać **narzędzia dyplomatyczne** UE i jej państw członkowskich, w szczególności politykę handlową UE, w relacjach z kluczowymi krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia oraz istotnymi organizacjami regionalnymi (cel 3.2).

Trzeba opracować lepsze narzędzia zwalczające obecne w niektórych regionach powiązania między nielegalnym handlem dziką fauną i florą a **bezpieczeństwem** (cel 3.3). Wreszcie **procesy wielostronne**, istniejące w ramach międzynarodowych umów i forów, należy wykorzystać do utrzymania tej kwestii na szczeblu międzynarodowym, podtrzymania zaangażowania politycznego i monitorowania realizacji zobowiązań. W tym względzie szczególnie ważna będzie następna Konferencja Stron Konwencji CITES we wrześniu 2016 r. (cel 3.4).

3. Monitorowanie i ocena

Plan działania obejmuje pięć lat, od 2016 do 2020 r. W tabeli w załączniku każdy środek przypisano odpowiednim podmiotom UE (takim jak służby Komisji, ESDZ, Europol, Eurojust) lub państwom członkowskim oraz określono harmonogram jego wdrożenia. Służby Komisji i ESDZ przygotowują tabelę wyników służącą do monitorowania wprowadzania środków w życie.

Dwa razy w roku postępy oceniać będzie unijna grupa ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą utworzona na mocy rozporządzenia (WE) 338/97 i składająca się z przedstawicieli organów ścigania państw członkowskich UE. Do lipca 2018 r. Komisja przedstawi Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące postępów we wdrażaniu niniejszego planu działania oraz ustalające, czy priorytety i cele tego planu są odpowiednie i stosowne. Ocena wyników planu działania oraz postępu w ograniczaniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą zostanie dokonana w 2020 r. Na jej podstawie Komisja rozważy, jakie dalsze działania należy podjąć.

Międzyresortowa grupa funkcjonująca w ramach Komisji zajmie się koordynacją działań w poszczególnych obszarach oraz zapewnieniem, że wszystkie właściwe służby Komisji i ESDZ wykonują przydzielone im zadania.

4. Powiązania z innymi inicjatywami i strategiami politycznymi UE

Niniejszy plan działania zastąpi zalecenie Komisji nr 2007/425/WE określające działania dotyczące wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi.

Plan działania zostanie wdrożony w sposób zapewniający spójność z obowiązującymi strategiami politycznymi UE dotyczącymi nielegalnego handlu zasobami naturalnymi. Do strategii tych należy plan działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa, polityka w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz inicjatywy UE przeciwko nielegalnemu handlowi odpadami, narkotykami, towarami podrobionymi, bronią palną bądź ludźmi, praniu pieniędzy i nielegalnym przepływom finansowym.

ZAŁĄCZNIK – Tabela działań

Priorytet I – zapobieganie nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz przeciwdziałanie jego podstawowym przyczynom

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
Cel 1.1 Ograniczenie popytu i podaży na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory	1. Zwiększenie wsparcia kampanii podnoszących świadomość oraz ukierunkowanych kampanii na rzecz ograniczenia popytu w UE i na świecie	KE/ WP ¹⁸ / PCz (państwa członkowskie)	Podjęcie określonych działań i finansowania w celu podniesienia świadomości i ograniczenia popytu na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory w stosownych państwach spoza UE, jak i w jej obrębie, a w szczególności popytu na gatunki, którymi na terenie UE handluje się nielegalnie i w dużych ilościach.	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/ PCz	Wymiana pomiędzy państwami członkowskimi istniejących narzędzi i materiałów służących podnoszeniu świadomości	Koniec 2016 r.
	2. Dalsze ograniczenie handlu kością słoniową wewnątrz UE i z jej obszaru	KE	Wydanie wytycznych Komisji zapewniających jednolitą interpretację przepisów UE, mając na celu wstrzymanie eksportu surowej, przedkonwencyjnej kości słoniowej i zagwarantowanie, że na terenie UE handluje się wyłącznie legalnymi, starymi wyrobami z kości słoniowej	Koniec 2016 r.
		PCz	Zaprzestanie wydawania przez państwa członkowskie dokumentów wywozowych lub dokumentów na powrotny wywóz przedkonwencyjnej kości słoniowej Wydawanie przez państwa członkowskie jedynie świadectw dla wewnątrzunijnego handlu starymi wyrobami z kości słoniowej na podstawie kryteriów określonych w wytycznych	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	3. Ograniczenie lub zakaz przywozu na teren UE zagrożonych gatunków w	KE	Przedłożenie propozycji nowych wykazów do rozpatrzenia na konferencji stron CITES	Działanie stałe, zakończenie pierwszego

¹⁸ Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczący Komisji.

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
	przypadku, gdy wwóz ten jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, przez propozycję objęcia tych gatunków (np. rzadkich gatunków gadów) wykazami w załącznikach do CITES			etapu w kwietniu 2016 r.
Cel 1.2 Zapewnienie, aby społeczności wiejskie w krajach pochodzenia angażowały się w ochronę dzikiej fauny i flory oraz odnosiły z tego korzyści	4. Zwiększenie zaangażowania społeczności wiejskich w zarządzanie dziką fauną i florą oraz ich ochronę	KE/ PCz	Nadanie potrzebie właściwego zaangażowania społeczności wiejskich w opracowywanie i wdrażanie środków przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą priorytetowego znaczenia w stosownych strategiach politycznych i finansowych UE i państw członkowskich	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	5. Wspieranie rozwoju innych, trwałych źródeł utrzymania dla społeczności żyjących na terenie siedlisk dzikiej przyrody lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie	KE/ WP/ PCz	Priorytetowe traktowanie wsparcia zrównoważonej działalności gospodarczej przynoszącej korzyści społecznościom wiejskim żyjącym na terenie siedlisk dzikiej przyrody lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie w strategiach politycznych UE i państw członkowskich dotyczących finansowania wsparcia obszarów wiejskich w krajach pochodzenia	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
Cel 1.3 Zwiększenie zaangażowania odpowiednich	6. Podnoszenie świadomości w sektorach gospodarczych zajmujących się handlem produktami z dzikiej fauny i flory wewnątrz UE lub z jej obszaru	KE	Identyfikacja, na poziomie UE, głównych podmiotów w sektorach gospodarczych związanych z handlem dziką fauną i florą oraz ustanowienie kanałów komunikacji między nimi a Komisją w kwestiach związanych z takim handlem	Koniec 2016 r.

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
sektorów gospodarczych w wysiłki na rzecz walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą oraz zachęcenie do zrównoważonego środowiskowo wyboru dostawców produktów z dzikiej fauny lub flory	bądź ułatwiających taki handel	KE	Zorganizowanie, wspólnie z podmiotami gospodarczymi, sesji grupy ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą, w ramach których prowadzi się dyskusje na konkretne tematy (takie jak np. tradycyjna medycyna chińska, egzotyczne zwierzęta domowe, sektor dóbr luksusowych, turystyka myśliwska, transport, firmy kurierskie, handel online)	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	7. Wspieranie inicjatyw sektora prywatnego mających na celu ograniczenie nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz zachęcenie do zrównoważonego środowiskowo wyboru dostawców produktów z dzikiej fauny lub flory w UE lub z jej obszaru.	KE/ PCz	Wsparcie istniejących inicjatyw sektora prywatnego i partnerstw publiczno-prywatnych oraz wymiana najlepszych praktyk zachęcająca do podejmowania nowych inicjatyw	Koniec 2017 r.
Cel 1.4 Walka z korupcją związaną z handlem dziką fauną i florą	8. Wspieranie inicjatyw mających na celu walkę z korupcją związaną z nielegalnym handlem dziką fauną i florą na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym	KE/ WP	Uwzględnienie kwestii nielegalnego handlu dziką fauną i florą w unijnych strategiach politycznych i narzędziach w zakresie walki z korupcją (zwłaszcza w dialogu z kluczowymi państwami trzecimi otrzymującymi wsparcie budżetowe)	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
		KE/ WP/ PCz	Poruszenie problemu na spotkaniach dwustronnych z kluczowymi krajami partnerskimi oraz stosownych forach międzynarodowych, w tym G7, G20, konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/ PCz	Przedłożenie stosownego wniosku o rezolucję do rozpatrzenia na 17. Konferencji Stron Konwencji CITES	Kwiecień 2016 r.

Priorytet 2 – skuteczniejsze wdrażanie i egzekwowanie obowiązujących przepisów oraz walka ze zorganizowaną przestępczością związaną z dziką fauną i florą

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
Cel 2.1: Zapewnienie bardziej jednolitego wdrożenia przepisów UE dotyczących handlu dziką fauną i florą oraz opracowania bardziej strategicznego podejścia do kontroli i egzekwowania przepisów przeciwdziałających nielegalnemu handlowi dziką fauną	9. Opracowywanie strategii na rzecz poprawy przestrzegania przepisów UE w zakresie dzikiej fauny i flory na szczeblu krajowym	KE	Dokonanie przez Komisję oceny niedociągnięć w zakresie wdrażania w poszczególnych państwach członkowskich przepisów UE dotyczących handlu dziką fauną i florą oraz przedstawienie zaleceń w sprawie naprawy tych niedociągnięć	koniec 2016 r.
		PCz	Wdrożenie zaleceń przez państwa członkowskie	2017 r.
		KE	Aktywne monitorowanie wdrażania w UE przepisów unijnych dotyczących przywozu trofeów myśliwskich w celu zapewnienia, by takie trofea pochodziły z legalnego i zrównoważonego źródła	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
i florą				
	10. Poprawa wskaźnika wykrywania nielegalnej działalności	PCz	Oprócz kontroli na przejściach granicznych wymaganych na mocy rozporządzenia (WE) nr 338/97, zagwarantowanie wykonania rozporządzenia na poziomie krajowym, w szczególności poprzez regularne kontrole handlowców i właścicieli, takich jak sklepy zoologiczne, hodowcy i szkółki	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	11. Wzmożenie wysiłków mających na celu zapewnienie wdrożenia unijnego planu działania na rzecz eliminacji nielegalnego zabijania, chwytania i handlu ptakami (istotne także z punktu widzenia priorytetu 1)	KE	Zapewnienie finansowania i zorganizowanie pierwszego spotkania międzyrządowej grupy zadaniowej ds. nielegalnego zabijania ptaków w regionie śródziemnomorskim ustanowionej na mocy Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt	Połowa 2016 r.
		KE/ PCz	Podjęcie działań na rzecz poprawy monitorowania i egzekwowania przestrzegania przepisów na poziomie krajowym	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	12. Regularna identyfikacja i ocena najpoważniejszych zagrożeń	PCz	Określenie na poziomie krajowym priorytetów w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących gatunków i produktów docelowych (takich jak węgorze, kość słoniowa, rogi nosorożców, żywe gady i ptaki), szlaków handlowych oraz metod przemytu	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/ Europol/ PCz	Uzgodnienie, w oparciu o analizę powszechnego ryzyka, ogólnounijnych priorytetów przez grupę ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą przy współpracy z Europolem	Działanie stałe, zakończenie pierwszego

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
				etapu do końca 2016 r.
	13. Poprawa współpracy między państwami członkowskimi w przypadkach transgranicznego, nielegalnego handlu dziką fauną i florą	KE/ Europol/ Eurojust	Przeznaczenie wystarczających zasobów na pracę Europolu i Eurojustu w zakresie nielegalnego handlu dziką fauną i florą	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		Europol/ Eurojust/ PCz	Prowadzenie przez UE i państwa członkowskie (wspomagane przez Europol) regularnych, wspólnych operacji wymagających współpracy transgranicznej	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		Europol/ Eurojust/ PCz	Założenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, w którego skład wchodzi Europol lub Eurojust	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	14. Przegląd polityki i ram prawnych UE w zakresie przestępstw przeciwko środowisku zgodnie z unijną agendą bezpieczeństwa	KE	Przegląd skuteczności dyrektywy 2008/99, w tym sankcji karnych za nielegalny handel dziką fauną i florą stosowanych w całej UE	2016 r.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
Cel 2.2: Zwiększenie możliwości wszystkich części systemu egzekwowania prawa i sądownictwa do walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą	15. Poprawa współpracy, koordynacji, komunikacji i przepływu danych między właściwymi organami ścigania w państwach członkowskich	PCz	Wprowadzenie w poszczególnych państwach członkowskich mechanizmu koordynacji (takiego jak międzyagencyjna grupa zadaniowa lub protokół ustaleń) między właściwymi agencjami (urzędem celnym, służbami kontrolnymi, policją, organami administracyjnymi i egzekwowania CITES) oraz zapewnienie wszystkim właściwym organom odpowiednich kanałów komunikacji	Połowa 2017 r.
		PCz	Dokonanie przez państwa członkowskie przeglądu zapewnionych w prawie krajowym możliwości wymiany danych między właściwymi organami	Połowa 2017 r.
		KE/ PCz	Zbieranie i wymiana – na poziomie UE i za pomocą grupy ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą – najlepszych praktyk w zakresie współpracy międzyagencyjnej oraz skutecznego monitorowania i egzekwowania przestrzegania przepisów w państwach członkowskich	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
	16. Udoskonalenie bazy wiedzy na temat kontroli, dochodzeń, postępowań karnych i sądowych dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą	PCz	Bardziej systematyczne udostępnianie Komisji przez państwa członkowskie odpowiednich danych jakościowych i statystycznych, włączając dane dotyczące kontroli, dochodzeń, konfiskat, procesów i orzeczeń, w tym nałożonych kar, oraz systematyczne informowanie Europolu o wszystkich przypadkach z udziałem przestępczości zorganizowanej lub o transgranicznych konsekwencjach	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/PCz	Usprawnienie w całej UE metod gromadzenia danych z zakresu nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz podniesienie świadomości odpowiednich grup ekspertów dotyczącej statystyki kryminalnej	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/ENPE	Ustanowienie w ramach ENPE ¹⁹ bazy danych z orzecznictwem dotyczącym nielegalnego handlu dziką fauną i florą, aby ułatwić wymianę wiedzy	Połowa 2017 r.
	17. Zintensyfikowanie działań szkoleniowych, w tym szkoleń wspólnych, dla wszystkich elementów procesu egzekwowania prawa	KE	Uwzględnienie szkoleń z zakresu nielegalnego handlu dziką fauną i florą w programie unijnych instytucji szkoleniowych, takich jak m.in. CEPOL i ERA	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/PCz	Zestawienie i udostępnienie wewnątrz UE istniejących materiałów szkoleniowych	Koniec 2016 r.

¹⁹ Europejska sieć prokuratorów ds. przestępczości przeciwko środowisku.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
		KE	Kwalifikowanie się szkoleń w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą do uzyskania wsparcia finansowego w ramach różnych, właściwych instrumentów finansowych	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		PCz	Regularne przeprowadzanie szkoleń w państwach członkowskich dla wszystkich części systemu egzekwowania prawa/sądownictwa, w tym wspólnych sesji treningowych skupiających właściwe organy ścigania, prokuratorów i sędziów	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	18. Rozwinięcie lub, w stosownych przypadkach, ustanowienie – na szczeblu krajowym i regionalnym – sieci organów wymiaru sprawiedliwości oraz poprawa ich wzajemnej współpracy	PCz	Ustanowienie właściwych sieci krajowych wspieranych przez poszczególne państwa członkowskie	Połowa 2017 r.
		KE	Zorganizowanie wspólnych posiedzeń właściwych sieci unijnych ²⁰	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	19. Poprawa opieki nad przejętymi bądź skonfiskowanymi żywymi zwierzętami lub	PCz	Zagwarantowanie dostępności urządzeń i obiektów do tymczasowej opieki nad przejętymi lub skonfiskowanymi żywymi okazami gatunków oraz, w stosownych przypadkach,	Działanie stałe, zakończenie

²⁰ Takich jak: grupa ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą, Europejska sieć prokuratorów ds. przestępczości przeciwko środowisku (ENPE), Europejskie forum sędziów ds. przestępczości przeciwko środowisku (EUFJE), IMPEL, grupa projektowa koordynująca działania mające na celu ochronę zdrowia, dziedzictwa kulturowego i środowiska (PARCS), EnviCrimeNet.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
	roślinami		mechanizmów mających na celu ich przywrócenie do naturalnego siedliska. Zapewnienie pomocy innym państwom członkowskim	pierwszego etapu do końca 2016 r.
Cel 2.3: Skuteczniejsza walka ze zorganizowaną przestępczością związaną z dziką fauną i florą	20. Regularna ocena zagrożenia w UE wynikającego ze zorganizowanej przestępczości związanej z dziką fauną i florą	Europol	Uwzględnienie w ocenie zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA) analizy zagrożenia handlem dziką fauną i florą oparte o dane i, w miarę możliwości, krajowe oceny zagrożeń przekazywane przez państwa członkowskie	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu w pierwszej połowie 2017 r.
	21. Zwiększenie zdolności właściwych ekspertów do walki z powiązaniami nielegalnego handlu dziką fauną i florą z przestępczością zorganizowaną, w tym cyberprzestępczością i nielegalnymi przepływami finansowymi.	KE/PCz	Przeprowadzenie działań podnoszących świadomość na odpowiednich forach (takich jak sieć REFCO skupiająca prokuratorów specjalizujących się w dochodzeniach dotyczących przestępczości zorganizowanej, przestępczości zorganizowanej na poziomie krajowym, cyberprzestępczości i dochodzeniach finansowych)	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		PCz	Stworzenie właściwym jednostkom możliwości walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą prowadzonym w internecie oraz zapewnienie istnienia kanałów, które w określonych przypadkach (np. dochodzeniach w sprawie ukrytych sieci, nadużyciach walut wirtualnych) umożliwiają uzyskanie pomocy od jednostek zajmujących się cyberprzestępczością.	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE/PCz	Włączenie sprawy do programu FATF-u ²¹ , CARIN-u ²² i Grupy Egmont zrzeszającej jednostki analityki finansowej	Koniec 2016 r.

²¹ Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy.

²² Międzyagencyjnej Sieci Odzyskiwania Mienia Camden.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
		KE/PCz	Zwrócenie się do FATF-u o przygotowanie wskazówek dotyczących powiązań między praniem pieniędzy a nielegalnym handlem dziką fauną i florą	Koniec 2016 r.
		PCz	Zorganizowanie szkoleń na temat dochodzeń w sprawie nielegalnego przepływu środków finansowych powiązanego z nielegalnym handlem dziką fauną i florą	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	22. Zapewnienie przez państwa członkowskie, zgodnie z podjętymi zobowiązaniami międzynarodowymi, aby zorganizowany nielegalny handel dziką fauną i florą stanowił w całej UE poważne przestępstwo w rozumieniu Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, tj. podlegające karze pozbawienia wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej czterech lat	PCz	Przegląd i, w razie potrzeby, zmiana odpowiednich przepisów krajowych	Koniec 2017 r.
	23. Dokonanie przez państwa członkowskie, zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przeglądu przepisów krajowych dotyczących prania pieniędzy w celu zapewnienia, by przestępstwa związane z	PCz	Przegląd i, w razie potrzeby, zmiana odpowiednich przepisów krajowych	Koniec 2017 r.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
	nielegalnym handlem dziką fauną i florą mogły być traktowane jako przestępstwa źródłowe i podlegały krajowym przepisom o dochodach z przestępstwa			
Cel 2.4: Poprawa współpracy międzynarodowej w zakresie egzekwowania przepisów stosowanych w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą	24. Zacieśnienie współpracy w zakresie egzekwowania prawa pomiędzy państwami członkowskimi, unijnymi organami egzekwowania prawa, kluczowymi państwami trzecimi, innymi regionalnymi sieciami egzekwowania prawa w zakresie nielegalnego handlu dziką fauną i florą, istotnymi sieciami globalnymi (Międzynarodowym Konsorcjum ds. Zwalczania Przestępczości Przeciwko Dzikiej Faunie i Florze – ICCWC) ²³ oraz Międzynarodową Siecią ds. Stosowania i Egzekwowania Przepisów Środowiskowych – INECE)	KE/ Europol	Zorganizowanie wspólnych spotkań Europolu, unijnej grupy ds. egzekwowania przepisów w zakresie handlu dziką fauną i florą, istotnych, regionalnych sieci egzekwowania prawa (np. ASEAN-WEN i grupy zadaniowej porozumienia z Lusaki – LAFT) oraz INECE	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		KE	Wymiana najlepszych praktyk w zakresie współpracy w dziedzinie egzekwowania prawa	koniec 2016 r.
		PCz/ Europol	Uczestnictwo państw członkowskich, wspieranych przez Europol, we wspólnych międzynarodowych operacjach dotyczących egzekwowania prawa	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	25. Wspieranie budowania zdolności egzekwowania prawa w kluczowych krajach pochodzenia i przeznaczenia, w tym egzekwowania prawa na terenach chronionych	KE/ WP/ PCz	Trwałe wsparcie finansowe dla działalności ICCWC, w tym dokonywania ocen systemów egzekwowania prawa w oparciu o zestaw narzędzi ICCWC na rzecz zwalczania przestępczości związanej z lasami i dziką przyrodą	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca

²³ Składające się z Sekretariatu CITES, Światowej Organizacji Celnej, Biura NZ ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) oraz Banku Światowego.

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
				2016 r.
		KE/ WP/ PCz	Uwzględnienie wyników zaleceń opracowanych w oparciu o zestaw narzędzi ICCWC w ukierunkowanym wsparciu dla państw trzecich	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.

Priorytet 3 – rozwój globalnego partnerstwa z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w działaniu przeciwko nielegalnemu handlowymy dziką fauną i florą

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
Cel 3.1: Zapewnienie krajom rozwijającym się większego, skuteczniejszego i bardziej strategicznie ukierunkowanego wsparcia	26. Zapewnienie, by nielegalny handel dziką fauną i florą był uwzględniany przy przyznawaniu unijnego finansowania w ramach odpowiednich programów w dziedzinie zarządzania zasobami naturalnymi, środowiska, przestępczości zorganizowanej, bezpieczeństwa i sprawowania rządów	KE/ WP	Traktowanie „Strategicznego podejścia do ochrony dzikiej flory i fauny w Afryce” ²⁴ jako podstawy planowania właściwej pomocy rozwojowej Opracowanie innych regionalnych lub tematycznych podejść strategicznych Uruchomienie przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą strumieni finansowania współpracy na rzecz rozwoju, w tym Europejskiego Funduszu Rozwoju, Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, Instrumentu na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju oraz innych instrumentów finansowych, takich jak Instrument Partnerstwa, w ramach uzgodnionej puli środków finansowych stosownych programów, a także wykorzystanie innych możliwych źródeł finansowania	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	27. Zwiększanie skuteczności wsparcia finansowego na rzecz przeciwdziałania nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą	KE/ WP/ PCz	Zorganizowanie regularnych spotkań w kluczowych państwach w celu koordynacji działań darczyńców Zwrócenie się do państw beneficjentów o przedstawienie sprawozdań ze skuteczności wykorzystania środków przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą finansowanych przez UE (z uwzględnieniem takich wskaźników jak liczba konfiskat i skutecznych postępowań karnych)	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.

²⁴ Większe niż słonie – Wkład w strategiczne podejście UE do ochrony dzikiej flory i fauny w Afryce – sprawozdanie podsumowujące, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015.

	Działania	Podmiot odpowiedzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonogram
Cel 3.2 Nasilenie i lepsza koordynacja działań przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz jego podstawowym przyczynom we właściwych krajach pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia	28. Pogłębienie dialogu z kluczowymi krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia, w tym dialogu ze społecznością lokalną, społeczeństwem obywatelskim i sektorem prywatnym	KE/ WP/ PCz	Identyfikacja państw priorytetowych Stworzenie konkretnych struktur dialogu i współpracy technicznej Systematyczne uwzględnianie tematu w politycznych i sektorowych dialogach oraz programach spotkań wysokiego szczebla z krajami lub regionami spoza UE	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
		WP/ PCz	Ustanowienie sieci punktów kontaktowych w delegaturach i ambasadach w odpowiednich państwach, przy wykorzystaniu, w stosownych przypadkach, istniejących już struktur, takich jak sieć zielonej dyplomacji	Koniec 2016 r.
	29. Aktywne wykorzystywanie polityki handlowej i instrumentów handlowych UE do wsparcia działań przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą	KE/ WP	Zaproponowanie przez UE ambitnych zobowiązań w zakresie walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, które mają być uwzględnione w przyszłych umowach o wolnym handlu np. z Japonią i Stanami Zjednoczonymi (transatlantyckie partnerstwo handlowo-inwestycyjne – TTIP) Aktywne monitorowanie realizacji zobowiązań dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą uwzględnionych w umowach o wolnym handlu i systemie GSP+ Uwzględnienie kwestii nielegalnego handlu dziką fauną i florą w dialogach dwustronnych UE z kluczowymi partnerami dotyczących handlu oraz w programie pracy Komitetu WTO ds. Handlu i Środowiska	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
	30. Zacieśnienie współpracy na rzecz walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą z istotnymi organizacjami	KE/ WP	Regularne uwzględnianie tematu w programach spotkań na wysokim szczeblu	Działanie stałe, zakończenie pierwszego

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
	regionalnymi, takimi jak Unia Afrykańska, Południowoafrykańska Wspólnota Rozwoju (SADC), Wspólnota Wschodnioafrykańska, Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) i stosownymi forami międzynarodowymi, takimi jak proces ASEM			etapu do końca 2016 r.
Cel 3.3 Zajęcie się aspektami nielegalnego handlu dziką fauną florą związanymi z bezpieczeństwem	31. Udoskonalenie bazy wiedzy i opracowanie strategii walki z powiązaniami między nielegalnym handlem dziką fauną i florą a bezpieczeństwem	KE/ WP	Rozpoczęcie badań służących udoskonaleniu bazy wiedzy na temat powiązań między nielegalnym handlem dziką fauną i florą oraz innymi formami przestępczości zorganizowanej z finansowaniem bojówek lub grup terrorystycznych	Połowa 2016 r.
		KE/ WP/ PCz	Uzgodnienie dalszych kroków na właściwych forach UE w oparciu o wyniki tych badań	Połowa 2017 r.
		KE/ WP/ PCz	Uwzględnienie aspektów nielegalnego handlu dziką fauną i florą związanych z bezpieczeństwem w ogólnych ocenach sytuacji w państwach trzecich dokonywanych przez UE	Koniec 2016 r.
		WP/ PCz	Zacieśnienie współpracy między UE i ONZ dotyczącej nielegalnego handlu dziką fauną i florą w kontekście utrzymywania pokoju i zarządzania kryzysowego	Działanie stałe, zakończenie pierwszego etapu do końca 2016 r.
Cel 3.4 Wzmożenie wielostronnych wysiłków na rzecz	32. Wspieranie przyjęcia i wdrożenia śmiałych decyzji, rezolucji i deklaracji politycznych dotyczących nielegalnego handlu	KE/ WP/ PCz	Zajęcie się omawianą kwestią w ramach: CITES – w tym, w razie potrzeby, przez poparcie sankcji handlowych w przypadkach nieprzestrzegania stosownych przepisów	Działanie stałe, zakończenie pierwszego

	Działania	Podmiot odpowie dzialny	Oczekiwane wyniki	Harmonog ram
zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą	dziką fauną i florą w ramach instrumentów międzynarodowych i forów wielostronnych		• Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt – planu działania z Tunisu na lata 2013–2020 na rzecz eliminacji nielegalnego zabijania, chwytania i handlu dzikimi ptakami związku z Konwencją Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk przyrodniczych • istotnych inicjatyw wielostronnych na szczeblu światowym (inicjatyw ONZ, działań następczych po konferencjach w Kasane i Londynie, szczytów G7 i G20) Regularne monitorowanie przez UE i państwa członkowskie zobowiązań podjętych na powyższych forach	etapu do końca 2016 r.